

OBSAH

Slovo úvodem	11
Poděkování	12
Seznam zkratk knih Starého a Nového zákona	13
Církevní rok	14
Křesťanské Vánoce	16
Svátky	19
Advent aneb doba přípravná, předvánoční	22
Advent	22
Adventní kalendář	25
Adventní kvatembr	27
Adventní svíce	27
Adventní věnec	28
Mikuláš – viz Svátek sv. Mikuláše	29
Mikuláška	29
Mikulášské čarování	30
Mikulášské hry	32
Mikulášské pusinky (hubinky)	32
Mikulášské stromečky	33
Půst	33
Roráty	34
Ruprecht	34
Svátky adventního času	35
Svátek sv. Martina (11. listopad)	35
Svátek sv. Kateřiny (25. listopad)	39
Svátek sv. Ondřeje (30. listopad)	39
Svátek sv. Barbory (4. prosinec)	40
Svátek sv. Mikuláše (6. prosinec)	41
Svátek sv. Lucie (13. prosinec)	44
Štědrý den (24. prosinec)	46
Vánoce aneb čas vánoční	49
Anděl	49
Badnjak	51
Betlém	52
Betlemářské hry	53
Betlémská hvězda	54

Blahopřání – vánoční pohlednice	56
Boží hod vánoční – viz Svátek Narození Páně	59
Dárky	59
• Epifaneia	61
Gabriel	63
Gloria	63
Herodes	64
Hromnice – viz Svátek Uvedení Páně do chrámu	65
Hry	65
Chlív	73
Christbaum (Kristův strom)	74
Jesličky	75
• Jesličky v Čechách	81
Ježíšek	88
Kadídlo	90
K(C) + M + B	90
Koleda	92
Kristus	97
Minucí	97
Mše	98
Myrha	103
Nový rok – viz kapitola Silvestr a Nový rok	103
Oheň	103
Pastorely	104
Pastýř	104
Pastýřská mše	105
Pastýřské hry	106
Poleno	106
Povídky	108
Ryba	110
Stromeček	112
Stromeček v Čechách	115
Svatá rodina	119
Ježíš	119
Josef	121
Marie	122
• Svátky vánoční	123
• Svátek Narození Páně / Boží hod vánoční / (25. prosinec)	123
• Svátek sv. Štěpána (26. prosinec)	127
• Svátek sv. Jana Evangelisty (27. prosinec)	129
• Svátek Mládětek (28. prosinec)	130
• Svátek sv. Silvestra (31. prosinec) – viz kapitola	
Silvestr a Nový rok	131
• Nový rok (1. leden) – viz kapitola Silvestr a Nový rok	131

Svátek Obřezání Páně (1. leden)	131
• Svátek Zjevení Páně (6. leden) – viz Epifaneia, Theofaneia a Tři králové	132
• Svátek Křtu Páně (neděle po 6. lednu)	132
Svátek Uvedení Páně do chrámu (2. únor)	133
Svátek bláznů	137
• Štědrý večer	137
• Štědrovečerní večere	140
• Theofaneia (Svátek Zjevení Páně)	142
Trhy	143
Tři králové	145
Baltazar	150
Kašpar	150
Melichar	150
Tříkrálová hra	152
Tříkrálová křída	153
Tříkrálová voda	153
Vánoce ve staré Praze	153
Vánočka	155
Zakázané Vánoce	157
Zlato	159
Zlaté prasátko	159
Zvony	160
Silvestr a Nový rok	161
Svátek sv. Silvestra (31. prosinec)	161
Silvestrovská večere	163
Svátek Obřezání Páně (1. leden) – viz kapitola Vánoce aneb čas vánoční	165
Nový rok (1. leden)	165
Novoroční přání	170
P. F.	171
Kristova družina – světci předvánočního a vánočního času	172
Svatá Barbora	172
Svatý Jan	173
Svatá Kateřina	174
Svatá Lucie	175
Svatý Martin	176
Svatý Mikuláš	178
Svatý Ondřej	179
Svatý Štěpán	180
Předchůdci křesťanských Vánoc – svátky, tradice, zvyky a obyčeje, z nichž se zrodily křesťanské oslavy Vánoc	182
Kalendy	182
Keltské Vánoce	182

Larentálie	184
Saturnálie	185
Zimní slunovrat	187
Putování za vánoční hvězdou aneb Jak se slaví Vánoce	189
Austrálie	189
Brazílie	190
Bulharsko	190
Česká republika	191
Dánsko	193
Finsko	194
Francie	194
Chorvatsko	195
Jugoslávie viz Chorvatsko a Srbsko	196
Itálie	196
Mexiko	198
Německo	199
Nizozemsko	201
Norsko	202
Peru	202
Polsko	203
Polynésie	204
Rakousko	204
Rumunsko	205
Rusko	206
Řecko	212
Slovensko	212
Slovinsko	215
Srbsko	216
Španělsko	216
Švédsko	217
Švýcarsko	218
USA	219
Velká Británie	221
Vánoční čarování	224
Čarování za štědrovečerním stolem	224
Věštba budoucnosti	226
Kouzelná pec	226
Magie světél a stínů	226
Tajemství vodní hladiny	226
Co si povídají zvířata	227
Černá věštba	227
Lodičky	228
Lití olova	231
Věštba lásky	233

Kouzelná otázka	233
Magické zrcadlo	234
Kouzelný slaneček	234
Dívčí poctivost	234
Magie lásky	234
Věštba o úrodě	235
Aby bylo co dát na stůl	235
Kouzelný ubrus	235
Domácí skot a brav	235
Jaká nás čeká úroda?	235
Věštba černého kohouta	235
Suché měsíce	236
Aby všeho bylo hojnost	236
Aby se chmel urodil a pivo bylo silné	236
Vánoční květiny a rostliny	237
Barborky	237
Broskvoň	238
Bříza	238
Chmel	238
Jabloň	239
Jmelí	240
Muškát	244
Růže z Jericha	245
Trnka bílá glastonburská	246
Vlašský ořech	247
Zlatice	247
Vánoční stůl	249
Vánoční pokrmy	249
Hubník	250
Jahelník	250
Kapr na černo	252
Kapr na modro	252
Kuba	253
Muzika	253
Peciválky	253
Povidlová omáčka	253
Pučálka	254
Vánočka	254
Vánoční cukroví	255
Domácí přítel	255
Karamely	256
Kutelky	256
Medáky	256
Medové certle	256

Mikulášské pusinky viz kapitola Advent aneb doba přípravná, předvánoční	257
Mikulášské stromečky viz kapitola Advent aneb doba přípravná, předvánoční	257
Škvarkové cukroví	257
Švestkový salám	257
Zavařeninové cukroví	257
Zázvorky	257
Vánoční cukroví dnes	258
Linecké koláčky	258
Medvědí tlapičky	258
Vanilkové rohlíčky	259
Čokoládové lodičky	259
Kokosové kuličky	259
Plněné ořechy	259
Sněhové pusinky (hubinky)	260
Doslov	261
Slovníček	264
Seznam literatury	284